

J A T I L M A N G F O L D - N E I T I L R A S I S M E

Si i fra. Den som tier samtykker.

Mange av oss har vært i situasjoner der fremmedfiendtlige og rasistiske meninger har blitt ytret. Enten i lunsjen på jobben, eller vi har overhørt en samtale på bussholdeplassen eller ute på byen en lørdag kveld.

Vi kan ikke forby meninger, men alle har et ansvar for å si i fra når hele grupper i samfunnet blir uthengt. En anstendig debatt om innvandring og integrering må være basert på fakta - ikke fordommer. Det er ikke mulig å være en passiv antirasist, for den som tier samtykker.

Tør du utfordre deg selv og andre?

- Si i fra når familie, venner eller kollegaer kommer med rasistiske uttalelser
- Alle har et ansvar for å bekjempe fordommer – også du
- Det er ikke alltid behagelig å si i fra, men det er alltid det riktige å gjøre

Ofte uttalte fordommer - og forslag til svar på tiltale:

Påstand 1: De som kommer til Norge er lykkejegere

Det er ikke noe galt i å ønske seg en bedre framtid for seg og sine. Det gjorde nordmenn som utvandret til USA for 100 år siden også. Det betyr ikke at Norge skal gi oppholdstillatelse til alle som ønsker å bosette seg i Norge, men det gjør vi heller ikke. Det er innvandringsstopp i Norge. For å komme til Norge må man enten:

- Få familiegjennforening
- Få asyl
- Være overføringsflyktning
- Få opphold på humanitært grunnlag

Personer uten beskyttelsesbehov blir behandlet fort, og sendt hjem.

Påstand 3: Innvandrer menn har et forhistorisk syn på kvinner og likestilling

De som ytrer denne meningen er sjeldent likestillings frontsoldater selv. Europa har gjennomgått en likestillingsrevolusjon de siste tiårene, og de nordiske landene har vært en spydspiss i dette arbeidet. Akkurat som det finnes menn og kvinner med minoritetsbakgrunn som mener at kvinners rolle er på kjøkkenet,

så finnes disse holdningene også i den etnisk norske delen av befolkningen. Da er det ikke rart om denne type holdninger også eksisterer blant mennesker fra andre deler av verden der likestilling mellom kjønnene har kommet kortere enn i Norden.

Mange modige innvandrere har slåss for likestilling i sitt hjemland, og har blitt drevet på flukt på grunn av dette.

At kvinner systematisk er fattigere enn menn, tjener mindre enn menn, har færre maktposisjoner enn menn og blir utsatt for vold av sine menn er et enormt problem blant alle samfunnslag og etniske grupper i Norge.

Påstand 5: Innvandrere er late og gidder ikke å jobbe

Innvandrere er ikke en ensartet gruppe. For eksempel er arbeidsledigheten blant tamilere i Norge lavere enn gjennomsnittet for befolkningen, og norskfødte med to innvandrerforeldre tar oftere høyere utdanning enn det som gjelder for befolkningen som helhet.

På slutten av 80-tallet var det mye kriminalitet, arbeidsledighet, rusmisbruk og andre sosiale faktorer som knyttes til fattigdom blant innvandrere med vietnamesisk bakgrunn. I dag beskrives denne innvandrergruppen som en av de best integrerte i det norske samfunnet. Dette illustrerer hvor viktig aktivt integreringsarbeid er, og at det aldri må være lov å gi opp å integrere hele grupper av mennesker.

Påstand 2: De kommer og tar jobbene våre!

I tider med høy arbeidsledighet er innvandrere de som mister jobben først, og i tider med lavere arbeidsledighet er innvandrere de som får jobb sist. Innvandrere tar ikke jobbene våre – men de fyller ofte stillinger som etnisk norske ikke vil ha.

Norge trenger over 40 000 nye arbeidstakere for å få hjulene til å gå rundt. Uten den arbeidsføre delen av innvandrerbefolkningen hadde Norge stoppet opp, og mange bransjer er helt avhengige av utenlandsk arbeidskraft.

Bevisst og ubevisst diskriminering på bakgrunn av hudfarge og navn i ansettelsesprosesser er et utstrakt problem. Ofte kan vi lese om innvandrere som er utdannet leger i sitt hjemland, men som må jobbe som taxisjåfører i Norge fordi de ikke får jobb som lege. Så hvem tar egentlig jobbene til hvem?

Påstand 4: Innvandrere er mer kriminelle enn nordmenn

Det er et problem at noen asylsøkere som har fått avslag på sin søknad, men som ikke er sendt hjem, er lette bytter for kriminelle nettverk som bruker dem i vinnings- og narkotikalovbrudd. Dette er en oppgave for politi- og utlendingsmyndigheter å håndtere. Men nok en gang er det viktig å

minne om at innvandrere ikke er en ensartet gruppe.

Lovbrudd begås oftest av unge menn, og mange av innvandrergruppene i Norge består av flere menn enn i resten av befolkningen. Justerer man for alder og kjønn forklarer 20 til 45 % av overrepresentasjonen for de landene som hadde høyest andel straffede, sammenlignet med øvrig befolkning. Det at de er unge og menn er altså en vel så viktig forklaring som at de har innvandrerbakgrunn.

Påstand 6: Snart er muslimer i flertall i Norge

Ifølge Statistisk Sentralbyrå (SSB) kommer andelen muslimer i Norge til å utgjøre 7 prosent av folkemengden i 2060. Kvinner som har flyttet hit fra muslimske land har høyere fruktbarhet enn gjennomsnittet i Norge, men denne «overhyppigheten» synker med botid. Samlet frukt-

barhetstall for kvinner innvandret fra land utenfor dagens EU, var 3,0 i 1990 og sank til 2,4 i 2010, men er fortsatt høyere enn gjennomsnittet for Norge på 1,95. Det har vært sterk nedgang i barnetallet i de fleste land i verden, også de muslimske. Jenter født i Norge med to innvandrerforeldre synes å ha omtrent samme fødselsrate som andre unge kvinner i Norge.

Det er altså ikke i nærheten av sant at den muslimske befolkningen kommer til å øke dramatisk i Norge. Hvordan Norge ser ut om 50 år, avhenger av helt andre ting enn innvandringen.